

Dotazy ke směrné účtové osnově – sumář 6/2014

Autor dokumentu	Jan Flek, OAPŘ Flek.j@kr-vysocina.cz , 564 602 330
Číslo sumáře	6/2014
Datum vydání sumáře	20. 12. 2014
Cílová skupina	Účetní příspěvkových organizací Kraje Vysočina
Účel	Odpovědi na dotazy vztahující se Pravidlům Rady Kraje Vysočina č. 15/2011, kterými se stanoví účtový rozvrh účtových tříd 5 (náklady) a 6 (výnosy) příspěvkových organizací.

Dotazy jsou děleny do skupin, a to dotazy obecného charakteru, které se týkají všech organizací, a dotazy týkající se organizací konkrétního odvětví:

- A. Všechny organizace,
- B. Školství,
- C. Kultura,
- D. Sociální věci,
- E. Zdravotnictví.

Dotazy jsou evidovány jednoznačným identifikátorem, vzestupnou číselnou řadou 1-x/2013 dle jednotlivých skupin.

Dotazy č. A-12,... 30/14, datum vydání 20. 12. 2014

Dotaz č. A-30/14 pro všechny PO

Oblast: Majetek

Řešitel: M. Palán (OE)

Dobrý den, prosím o posouzení tohoto účetního případu. PO vyřadila ze souboru movitých věcí lednici (PC 60 000,- Kč) z důvodu neopravitelnosti. Podle míry odepsanosti souboru stanoví oprávkou, provede doodepsání lednice a tu vyřadí. Pak zakoupí lednici novou, která nahradí tu stávající, ale co když PC nové lednice bude nižší než 40 000,- Kč. Bude se na pořízení lednice i tak pohlížet jako na dlouhodobý majetek (bude zařazena do souboru) a tudíž je možné zafinancovat pořízení z IF? Nebo bude lepší novou lednici již nezařazovat do souboru a zaúčtovat jako DDHM?

Odpověď: V právní rovině je soubor majetku (movitých věcí) upraven v ust. § 24 odst. 4 zákona o účetnictví a v ust. § 71 – Metoda oceňování souboru majetku vyhlášky č. 410/2009 Sb. Protože právní úprava souboru majetku v těchto předpisech je nedokonalá, je nutné, aby příspěvková organizace k problematice tvorby souboru movitých věcí a potažmo k jeho oceňování a odepisování přistupovala pečlivě a se znalostí věci.

K problematice tvorby souboru majetku a vyřazování věci z tohoto souboru je třeba vycházet ze základních tézí a principů, jejichž nedocnění může v účetní praxi způsobovat komplikace při vedení účetnictví. Jedná se zejména o tato hlediska:

1. Soubor majetku se tvoří spojením jednotlivých věcí, u kterých zpravidla bude splněna podmínka, že se jedná o soubor movitých věcí s technickoekonomickými parametry sloužící jednotnému (určenému) účelu a

v případě jeho narušení - např. vyřazením jednotlivé věci - přestává plnit své funkční poslání.

2. Soubor movitých věcí se oceňuje cenou pořízení (dále jen „pořizovací cena“), která je součtem pořizovací ceny jednotlivých věcí vstupujících do souboru; soubor movitých věcí je evidován na jedné kartě majetku s uvedením jednotlivých věcí vstupujících do souboru a jejich pořizovacích cen; soubor se zařadí do odpisové skupiny dle hlavního funkčního celku.
3. Pokud organizace soubor movitých věcí eviduje jen v pořizovací ceně za celý soubor, tzn., že nemá informaci o cenách za jednotlivé věci, je třeba dodatečně ocenit každou majetkovou položku souboru při dodržení zásady, že součet jednotlivého ocenění se rovná ocenění souboru. Dodatečné ocenění jednotlivých věcí se doporučuje provést kvalifikovaným odhadem.
4. Pokud organizace rozhodne o vyřazení věci ze souboru movitých věcí např. z důvodu její neopravitelnosti s tím, že ji nahradí novou věcí, posoudí v rozsahu shora uvedeného bodu 1, zda v tomto případě je třeba pořizovanou věc nadále spojit se stávajícím souborem nebo ji evidovat jako samostatnou movitou věc. Uvedené testování je vyvoláno tím, že v minulosti docházelo v řadě případů, že soubory se vytvářely nahodile bez kriteriálního hodnocení jeho funkčnosti; smyslem tohoto kroku je, že samostatné evidování pořizované věci zvyšuje komfort při odepisování věci i souboru .
5. Při vyřazování jednotlivé věci ze souboru je třeba upravit jeho pořizovací cenu o cenu vyřazované věci. Pokud soubor vykazuje ke dni vyřazení jednotlivé věci zůstatkovou cenu, je v takovémto případě třeba provést dooprávkování souboru o příslušný podíl zůstatkové ceny vyřazované věci. Jinak řečeno, při výpočtu korekce oprávek se použije podílová metoda založená na procentické výši ceny vyřazované věci na pořizovací ceně souboru a takto stanovený podíl se použije pro výpočet její zůstatkové ceny. Vypočtená zůstatková cena vyřazené věci reprezentuje částku mimořádného odpisu souboru se zúčtováním na stranu MD účtu 551 a na stranu Dal účtu 082 s následným vyřazením věci ze souboru zápisem 082/022 ve výši její pořizovací ceny.
6. Pokud vyřazení jednotlivé věci ze souboru je zároveň spojováno s nákupem nové téže věci v pořizovací ceně do 40 000 Kč a organizace se rozhodne, že tato věc bude evidována samostatně, pak organizace tento náklad hradí z provozních prostředků se zúčtováním na účtu 558 a vykázáním na účtu 028 - Drobný dlouhodobý hmotný majetek.
Rozhodne-li organizace, že nová věc bude nadále spojena se souborem, zvýší se pořizovací cena souboru o ocenění nové věci. Vynaložený náklad na tuto věc bude bez ohledu na jeho výši v takovémto případě vždy nákladem investičním, který bude finančně hrazen z investičního fondu.
7. Přidání další jiné věci do souboru nebo zvýšením počtu již stávajících věcí v souboru se zpravidla hodnotí jako rozšíření použitelnosti nebo vybavenosti souboru, které se posuzuje jako technické zhodnocení stávajícího souboru, a pro které platí postup a limitní hranice stanovená v § 14 odst. 12 vyhlášky č. 410/2009 Sb.

Dotaz č. A-28/14 pro všechny PO

Oblast: Majetek

Řešitel: I. Bromová OŠMS)

Dobrý den, škola pronajímá zaměstnanci byt v areálu školy (vlastníkem je Kraj Vysočina). Nájemní smlouva je dle pravidel zřizovatele uzavírána opakovaně na 1 kalendářní rok. Nájem nemovitostí máme v DČ. Nájemce hradí nájemné srážkou z platu na měsíc dopředu (např. z lednové výplaty hradí nájemné na únor).

Je možné na základě nájemní smlouvy zaúčtovat v lednu přísl. roku do výnosů jednorázově celé roční nájemné? Nebo je nutné účtovat předpis nájemného měsíčně? Děkujeme

Odpověď: Vzhledem k tomu, že nájemné je placeno zálohově měsíc dopředu, doporučuje se účtovat buď dle varianty č. 1 nebo č. 2:

A/ varianta č. 1

1) uzavření smlouvy s nájemcem k 1. 1. se zúčtováním na podrozvaze ve výši celoročního nájmu	933/999
2) úhrada zálohy na nájem na měsíc únor v lednu (srážka z platu za leden) (v daném případě nájemné zaměstnanec hradí předem, pak lze tuto úhradu posoudit jako přijatou zálohu)	331/324
3) předpis nájemného na měsíc únor (se zúčtováním v únoru)	335/603
4) odúčtování pohledávky z podrozvahy	999/933
5) zúčtování zálohy a pohledávky za zaměstnancem	324/335

K výše uvedenému postupu se dále uvádí, že je v kompetenci účetní jednotky stanovit si vnitřním předpisem významnost informace pro účtování na podrozvahových účtech v souladu s § 19 odst. 6 zákona č. 563/1991 Sb., § 48 vyhlášky č. 410/2009 Sb. a ČÚS č. 701.

B/ varianta č. 2

1) celoroční předpis pohledávky (na základě uzavřené nájemní smlouvy)	335/384
2) srážka nájemného na měsíc únor z výplaty za leden na základě dohody o srážkách z platu	331/335
3) snížení ročního předpisu nájemného na měsíc únor se zúčtováním do výnosů v únoru	384/603
4) jednorázové snížení ročního předpisu z důvodu ukončení nájemního vztahu např. v měsíci září	384/335

Je třeba s ohledem na variantní řešení účtování nájemného, aby organizace si upravila postup vykazování ve vnitřním předpisu.

Dotaz č. A-27/14 pro všechny PO

Oblast: Majetek

Řešitel: I. Ďásková (OK)

Dobrý den, banka, která nám spravuje běžný účet FKSP nám jako bonus za vedení účtu vrací vždy na počátku dalšího měsíce poplatky, které nám v předchozím měsíci strhla např. k 31. 7. byl z účtu FKSP stržen poplatek za vedení účtu (nazváno odměna za služby) ve výši - 169,- Kč a hned v dalším výpise ze dne 5. 8. byl stejný poplatek vrácen jako bonus za vedení účtu + 169,- Kč. Je možné zaúčtovat tyto operace tak, že 31. 7 bude zaúčtován poplatek 518/243 a dne 5. 8. opačným zápisem 243/518 s tím, že odpadne převod peněz mezi provozním BÚ a účtem FKSP?

Odpověď: Pro zajištění věrného zobrazení skutečností v účetnictví organizace se doporučuje zúčtovat poplatek za vedení bankovního účtu k účtu FKSP zápisem MD 518 051X – Poplatky bance za bankovní služby D 243. Po připsání bonusu za vedení účtu zápisem MD 243, D 669 031X – Ostatní finanční výnosy. Současně pro jednodušší zaznamenání obou účetních případů se doporučuje zapracovat do vnitřního předpisu postup, kdy úroky, ostatní finanční výnosy a poplatky z bankovního účtu FKSP bude organizace převádět např. 1krát za čtvrtletí, čímž převod peněžních prostředků mezi BÚ FKSP a provozním BÚ bude bezpředmětný. Časový nesoulad mezi vznikem nákladu (poplatek bance za služby) a výnosu (bonus) k rozvahovému dni (nebo datu) účetní závěrky je vhodné řešit formou časového rozlišení, tj. prostřednictvím zápisu 385 MD/669 DAL nebo vymezením významnosti informace ve vnitřním předpisu, kdy v daném případě se nepochybně jedná o nevýznamnou položku bez časového rozlišení, kdy účetní jednotka takto dává najevo, že si je vědoma tohoto problému a řeší ho v rámci interního předpisu.

Dotaz č. A-26/14 pro všechny PO

Oblast: Majetek

Řešitel: I. Bromová (OŠMS)

Dobrý den, mohu zařadit venkovní areálové osvětlení do IV. odpisové skupiny – CZ-CPA 21.12.92? Děkuji za odpověď.

Odpověď: Ano. Lze souhlasit s návrhem zařadit osvětlení do IV. odpisové skupiny, oddíl „Osvětlení venkovní a osvětlovací sítě u staveb“ CZ-CC 21.12.92 Osvětlovací sítě staveb.

Dotaz č. A-25/14 pro všechny PO

Oblast: Majetek

Řešitel: I. Bromová (OŠMS)

Dobrý den, chtěla bych požádat o pomoc se zaříděním – zařazením CZ-CPA u asfaltových chodníků na zahradě a zpevněných betonových ploch na nádvoří organizace. Děkuji za odpověď.

Odpověď: Doporučuje se zařadit asfaltové chodníky a zpevněné betonové plochy nádvoří do VI. odpisové skupiny. Dle čl. 3 odst. 3 Pravidel Rady Kraje Vysočina pro sestavování a schvalování odpisových plánů pro odpisování dlouhodobého majetku č. 09/12 se jako majetek obdobné charakteristiky jeví v oddíle „Dopravní díla“ CZ-CC 21.12.23 Parkoviště a plochy charakteru pozemních místních komunikací.

Dotaz č. A-24/14 pro všechny PO

Oblast: Majetek

Řešitel: M. Palán (OE)

Dobrý den,

Zakoupili jsme nový stravovací systém, což znamená pořízení softwarových modulů na evidenci strážníků, skladu potravin, výdej stravy a internetové objednávky (jedná se celkem 5 SW programů v celkové částce 29 tis. Kč, z toho tři překračují částku 6 tis. Kč). Zároveň byl pořízen nový výdejový a objednávkový terminál (každý za 15 000 Kč) s

propojením na shora uvedené softwary, kde si žáci mohou objednat stravu přes terminál. K identifikaci strážníků, ale i pro docházkový systém bude sloužit čtečka (5 tis. Kč).

Dodavatel vedle toho nám fakturoval tyto položky:

- **Oživení, nastavení, konfiguraci 2 tis. Kč**
- **Montáž systém, kabeláž, elektromateriál 5 tis. Kč**
- **Cestovní výlohy 2 tis. Kč**
- **Nastavení a konfigurace Internetových stránek 2 tis. Kč.**
- **Celkové náklady na pořízení nového stravovacího systému tedy jsou 80 tis. Kč včetně shora uvedených položek. Stávající terminál a SW byl vyřazen.**

Jak účtovat pořízení tohoto majetku včetně kabeláže? Pokud se bude jednat o pořízení investičního majetku, do jaké odpisové skupiny se majetek zařadí? Stávající terminál i software ke stravování máme evidovaný v majetku. Děkuji za odpověď.

Odpověď: Obecně platí pro pořízení nehmotného majetku tyto přístupy:

- pokud SW pro své fungování nepotřebuje spojení na konkrétní zařízení (tj. hmotný majetek), je sám o sobě nehmotným majetkem.
- je-li SW však závislý na zabudování do nějakého zařízení (hmotný majetek), kde pak plní svoji funkci, pak ve spojení s tímto hmotným majetkem je jeho součástí.

V tomto konkrétním případě, je však třeba s ohledem na skutkový stav postupovat tak, že o nehmotném i hmotném majetku bude účtováno samostatně se zařazením do majetkové evidence podle jednotlivé věci.

1. U softwarových modulů, jejichž pořizovací cena je v částce 7 tis. Kč až 60 tis. Kč (ust. § 11 odst. 6, písm. a) vyhlášky 410/2009 Sb.), pokud organizace ve vnitřním předpisu si nesníží spodní hranici pro ocenění drobného dlouhodobého nehmotného majetku, se doporučuje evidence a účtování dle jednotlivého majetku, tj. účet 018 a náklad bude hrazen z provozních prostředků – účet 558. U SW modulů, jejichž pořizovací cena bude v částce nižší než 7 tis. Kč, bude jejich evidence vedena na podrozvahovém účtu 901 a náklady zúčtovány na účet 518.

2. U hmotného majetku (např. terminály, čtečka apod.) se doporučuje každou věc evidovat samostatně a vzhledem k uváděným pořizovacím cenám se majetek bude vykazovat na účtu 028 a náklady hrazeny z provozních prostředků (účet 558).

3. Uváděné kabely jsou buď vedeny po budově, a pak jsou součástí technického zhodnocení nebo jsou technologického charakteru (zjednodušeně řečeno, pro zasunutí do zástrčky, resp. volně ležící na podlaze) a pak jsou součástí příslušné movité věci.

4. K ostatním fakturovaným věcným položkám se uvádí, že při jejich posuzování je třeba přihlídnout k § 55 odst. 1 vyhlášky č. 410/2009 Sb. s výčtovým obsahem nákladů souvisejících s pořízením dlouhodobého majetku, které se zahrnují do jeho ocenění. V té souvislosti poukazujeme na fakturaci nákladů na školení (3 tis. Kč) a cestovní výlohy na školení, které dodavatel vykázal jako dílčí samostatné položky, ačkoli tzv. cestovní výlohy jsou součástí nákladů na školení. Současně se upozorňuje, že dle § 55 odst. 2 vyhlášky č. 410/2009 Sb. náklady na zaškolení zaměstnanců nevstupují do pořizovací ceny.

Dále připomínáme, že vždy platí zásada, že účetní jednotka si svůj postup při případných kontrolách zdůvodní a obhájí.

Dotaz č. A-23/14 pro všechny PO

Oblast: Majetek

Řešitel: I. Bromová (OŠMS)

Dobrý den, prosím o radu, jak správně zaúčtovat výměnu plynového kotle. Původní kotel byl zahrnut do stavby při jejím pořízení. Domnívám se, že výměna se tedy bude posuzovat jako oprava a údržba majetku. Nový kotel i s montáží bude za 70.000,- Kč. Souhlas od zřizovatele na použití IF máme. Děkuji.

Odpověď: Ano, je to tak. Tím, že byla provedena výměna kotle, byla budova uvedena do provozuschopného stavu (§ 55 odst. 2 a) vyhlášky č. 410/2009 Sb.) a nákup kotle, včetně nákladů spojených s jeho montáží budou účtovány jako oprava budovy na účtu 511 031x – Opravy a údržba nemovitostí, položka RS 5171. Pokud se souhlasem zřizovatele zapojíte investiční fond, zaúčtujete jeho použití MD 416 – Investiční fond /Dal 648 0321 – Čerpání IF na opravy a udržování nemovitého majetku, položka RS 4139.

Dotaz č. A-12/14 pro všechny PO

Oblast: Majetek

Řešitel: I. Ďásková (OK)

V doplňkové činnosti pronajímáme příležitostně učebnu pro výuku masérského nebo sanitářského kurzu. Máme stanovenou kalkulaci, která vychází ze skutečných nákladů z předchozího roku, jedná se o náklady za energii, vodu, plyn, údržbu, odpisy, mzdy a spotřební materiál. Vzhledem k tomu, že jsme dosud účtovali o kalkulovaných nikoliv skutečných nákladech, žádám Vás o popis, jak tyto náklady vyčíslit (včetně mezd v doplňkové činnosti). Náklady za energie platíme zálohově, a tudíž skutečnou výši zjistíme až na konci roku při vyúčtování.

Odpověď: Odděleným sledováním nákladů vynaložených na hlavní a doplňkovou činnost je mj. naplněna zásada správnosti vedení účetnictví.

Rozúčtování nákladů mezi hlavní a doplňkovou činnost by mělo být prováděno tak, aby během účetního období mezitímní účetní závěrka podávala věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví. Tato zásada musí být dodržena nejpozději k rozvahovému dni (§ 5 odst. 2 vyhlášky č. 410/2009 Sb.).

Přímé náklady na doplňkovou činnost (např. náklady na materiál, aj.) je žádoucí při jejich vzniku zúčtovat přímo na analytické nákladové účty doplňkové činnosti v souladu s Pravidly Rady Kraje Vysočina č. 15/11, kterými se stanoví účtový rozvrh účtových tříd 5 (náklady) a 6 (výnosy) příspěvkových organizací.

Pro rozúčtování skutečných režijních nákladů na hlavní a doplňkovou činnost si organizace vnitřním předpisem podle druhu provozované doplňkové činnosti stanoví klíče, podle kterých bude náklady mezi činnostmi dělit. Například jiné klíče budou použity při pronájmu nebytových prostor oproti poskytování stravy cizím strávníkům. V případě pronájmu nebytových prostor je vhodným klíčem poměr podlahových ploch, doba užívání, podíl z fondu pracovní doby zaměstnanců podílejících se na zajištění doplňkové činnosti aj.

K datu roční účetní závěrky je třeba upravit zúčtování režijních nákladů doplňkové činnosti dle posledních známých skutečností.